

Kirke og i alt Fald fra den danske Folkekirke. Jeg skal nemlig hertil bede om Tilladelse til at gjøre opmærksom paa, at han der i vissele ikke befinder sig i Overensstemmelse med Luther, med Hovedreformatoren; men at der vistnok er en Tvetydighed i det Ord „Præst“, som giver Anledning til overmaade megen Misforstaaelse. Det er rigtigt, hvad det ærede Medlem berørte, at det er fælles Menneſteværddighed at være Præst, at ethvert Menneſte kan træde i umiddelbart Forhold til Gud og er berettiget dertil, og at det navnlig er Christendommen, som fortrinnsviis har hævdet dette, og at det igjen er Protestantismen, der har lagt Vægt derpaa. Det er ganske rigtigt, og dermed skal det saa være sagt, at ethvert Menneſte er kaldet til at være Offerpræst: at offere sig selv i sin hele Personlighed til Gud, at offere sig selv til ham gennem Bøn, og i al sin Gjærning at vie sit Liv til ham. Men saa er der Noget, som ogsaa kaldes at være Præst, som jeg hellere kalder at være „Ords Tjener“, hvilket fra Begyndelsen af den christelige Kirke har været forbeholdt Enkelte, og albrig har kunnet Andet end være forbeholdt Enkelte, og som i den augsburgske Confession udtrykkelig omtales og betones som Noget, hvortil der høres at være „rettelig kaldet“, det vil sige, rettelig efter det i Menigheden Vedtagne. Altsaa, ogsaa i den Mening bruge vi nu Ordet „Præst“. Og paa Grund af denne dobbelte Forstand af det samme Ord kan der ikke være Tvivl om, at indtil vi vænnes til at bruge kjendelig forskjellige Udtryk — jeg bruger, som sagt, i det ene Tilfælde helst Udtrykket „Ords Tjener“ —, maa nødvendigsvis denne Tvetydighed kunne foranledige Forvirring. Men hvor stærk den saaledes foranledigede Forvirring er, viste sig maastee ogsaa deri, at det samme ærede Medlem endte med at udtale det Haab, at Præstevæsenet maatte faae en anden og med Troen mere passende Skikkelse; thi naar Præstevæsenet dog bliver ved, synes det næsten, at hele det foresaaende Angreb paa „Præstestabet“ som saadant taber sig, at det ærede Medlem kun vil reformere Noget i denne Sag, men ikke kaste den heelt over Bord. — Hvad den meget ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 2den Valgkreds (Rosenvørn) har gjort gjældende, er fra flere

Sider allerede tilbeeds blevet imøbegaaet. Jeg skal imidlertid ubede mig Tilladelse til, især da jeg ikke saa aldeles kan slutte mig til Alt, hvad der imod hans Øtringer er gjort gjældende, at berøre Et og Andet deraf. Saaledes, — maastee ogsaa for en chronologisk Betragtning Skyld og med Hensyn til det Citat, som blev bragt paa Bane i den ærede Talers korte personlige Bemærkning —, at for mit Vedkommende har Stillingen til Kirkens Forsatning og altsaa til den vordende og i sin Tid fremkomne § 75 været den, at da der under 9de Mai 1848 udgik det bekjendte Circulaire besangaaende, hvilket ogsaa jeg som Landsbypræst blev foranlediget til at høre mig om, svarede jeg: Vi have en Kirkeforsatning. Og det Svar maa jeg endnu fastholde som det egentlige Svar den Dag idag. Vi have en Forsatning, og dersom Kirken herefter skal have en ny Forsatning, maa man begynde med at forandre Mere eller Mindre i den, vi have, og paa lovlig Maade affaffe og ændre Noget i saa Henseende. Men vi have en Forsatning i Folkekirken. Og her tør jeg maastee strax berøre, hvad jeg muligens senere skal komme tilbage til, at, naar det ærede Medlem for Præsts Amts 6te Valgkreds (Thurah) vilde gjøre gjældende, at vi skulde tage Folkekirken, som den er, i den Forstand, at enhver Mislighed og ethvert Misbrug, der hyppigen var forekommet i de sidste 68 Aar, skulde tages med deri, saa kan jeg ikke være enig med ham, just fordi vi have en Forsatning, og fordi Love og Forskrifter gjælde efter mit Skjøn, indtil de blive affaffede, og ikke indtil de blive overtraadte. — Altsaa, jeg mener, at vi have en Forsatning, og dertil støtter jeg mig og er saa for mit Vedkommende villig til, som jeg har vilst ved denne Lov, at gaae ind paa saadanne foreløbige Forandringer, som, efter hvad jeg mener at kunne forsvare, kunne bestaae og ikke komme i Strid med dens Principer — jeg skal senere, haaber jeg, vise, at de ikke ere i Strid dermed —, og isøvrigt ogsaa villig til at gaae ind paa saadanne Forandringer, som ere mere gennemgribende, og hvor man kunde synes at komme Principerne for nær, eller hvor i alt Fald Faren er iøinefaldende, naar man vil tillade, at de overveies og behandles i fuldstændig Sammenhæng, hvad